

încă mult timp ca pe de o parte să mă bucur și eu de sfaturile și îngrijirile d-tale, iar pe de altă parte să te bucuri și d-ta de roadele ostenețelor, ce ți-ai dat cu mine și cu ceilalți frați ai mei. Ți zic dar: să trăiești la mulți ani!

Acum, că mi-am împlinit datoria, ce-mi impunea ziua de 21 mai, să vă mai scriu și altele și adică să vă răspund la întrebările, ce mi le-ați pus în epistola din 5 mai. Dar mai întâi vă mulțumesc de noutățile, ce mi le-ați scris. Am simțit o plăcere cetindu-le și închipuindu-mi, cum s-au petrecut în realitate. Să trec acum la răspunsuri!

Mă întrebați că am de gând să vii acasă?... Vă întreb eu acum, la rîndul meu, s-ar putea să nu vii?... Eu cred că nu! Trebuie să-mi reglez cu miliția; iată lucrul principal și singurul lucru ce mă face să vii. Unchiul meu mi-a scris în privința aceasta, i-am răspuns că și eu sunt de părerea lui și că o să vii în vacanță. Cînd o să vii însă, nu știu. Despre aceasta vă voi scrie, cînd mă voi decide să plec. Lucrul cel mai probabil e că voi veni sau în 1 august sau în 1 septembrie. Atunci, în una din aceste zile, vor pleca studenții de aci la congresul din T. Severin¹ și voi putea și eu să vin împreună cu ei și să mă coste pînă la Ploiești numai 6 fr. Trebuie să știți că noi, studenții școlii normale superioare, n-avem nici o prerogativă în ce privește drumul de fier; trebuie să plătim taxa întreagă și dacă n-aș veni cu studenții m-ar costa de aci pînă acasă 50 fr. Cît îmi va fi în puțină, voi căuta să o scot mai ieftin la cale. Pînă la 1 august însă cred că voi petrece la Vasilache² în Bacău, adică o lună întreagă. El m-a invitat să stau și să-mi petrec la el o lună din vacanțe. Voi călători atunci din Bacău pînă la Ploiești cu 6 fr., dacă congresul va fi în august; dacă va fi însă în septembrie (nu se știe încă sigur³), atunci sau voi sta aici pînă în 1 august și luna lui august pînă-n 1 septembrie o voi petrece în Bacău, sau voi sta aici pînă în septembrie și voi pleca deodată cu studenții de aici. Cum vă spui, sigur nu sunt. Totul se reduce la economie de bani. Dacă aș avea bani mulți, aș pleca cînd aș voi după finea lui iunie, așa trebuie să mă dau după împrejurări! [...] Mă mai întrebați, că mi s-au rupt albiturile sau ba? Nu știu de ce mă întrebați, dar să vă spun totuși. Ismenele și cămășile nu mi s-au rupt, deoarece de vreo 3 luni port de-ale școlii⁴, ciorapii mi s-au stricat unii puțin, deoarece pînă acum școala n-are de unde să-mi dea. Mai rău stau cu hainele. Cele vechi nu le mai pot purta, cu toată bunăvoința. S-au făcut praf. Acum port hainele negrii. Directorul⁵ e dus la București să ceară bani pentru haine. Dacă ne va aduce, bine va fi, dacă nu, o să vii zdrențos acasă. Vasilache mi-a promis că-mi va da și el niște haine, nu știu ce, cînd oi veni acasă.

De-aici n-am să vă spui nici o noutate. Poate că știți că nenea Dache mi-a trimis 10 fr. în o scrisoare recomandată și cînd deschid scrisoarea, n-am găsit nici unul. Sau că i-a șters cineva din lăuntru sau că și-a uitat să-i pue. I-am scris despre asta și aștept răspuns.

Cît despre mine, sunt sănătos. Vă salut

Iancu

P.S. Gratulez și lui Leni⁶.

V

Duminecă, în 11 sept. 1883, Iași

Iubiți părinți!

Vă anunț prin această epistolă că alaltăieri, vineri, la 10 ore seara am ajuns teafăr în Iași. În sfîrșit, după o călătorie de-o săptămînă aproape, mă văd așezat iarăși la locul meu. Am sentimentul unui om care a fost cîțva timp aruncat de valuri ici și colea și care acum a cîștigat limanul și se uită cu mulțămire la drumul ce l-a parcurs. Stau liniștit acum și aștept rezultatul călătoriei mele la Brașov. Atîta mă mai îngrijește să văd cum iese treaba mea. De aceea vă rog: interesați-vă de afacerea mea cu emigrarea, ca de un lucru, de la care depinde o mare parte din viitorul meu; dați zor, dacă se poate, să se isprăvească mai curînd, mai duceți-vă din 5 în 5 zile pe la Iordache, mai întrebați-l cum stau lucrurile și-l mai consultați. Mă aștept la un rezultat hotărît în decurs de 3 săptămîni. Îndată ce declararea mea de majoreu s-a primit în sesiunea membrilor de la scaunul orfanal, îndată ce am căpătat

¹ Era cel de-al patrulea congres al studenților. Celelalte avuseseră loc la Focșani (1880), Pitești (1881) și Bacău (1882). Scopul principal al acestor întruniri anuale era de a oferi studenților celor două universități, București și Iași, prilejul de a se întâlni, de a se cunoaște și de a se înfrăți.

² Vasile Munteanu, fratele mai mic al mamei.

³ Congresul studențesc de la Turnu Severin s-a ținut în zilele de 5, 6 și 7 septembrie 1883.

⁴ Elevii școlilor normale superioare primeau gratuit și îmbrăcăminte.

⁵ C. D. Dimitrescu (cunoscut mai tirziu sub numele de C. Dimitrescu-Iași, 1849—1923), profesor de psihologie, pedagogie și estetică la Facultatea de litere din Iași, a condus Școala normală superioară între anii 1882—1885, cînd a fost transferat la București la catedra vacantă de istoria filozofiei și etică.

⁶ Leni (Elena Bogdan) era cea mai mare dintre surorile lui Ioan Bogdan.